

Debrecenben ülésezett a Magyar Hidrológiai Társaság

2020-ig mintegy 300 milliárd forint európai uniós támogatást használhat fel hazánk ár- és belvízvédelmi, illetve vízrendezési fejlesztésekre – közölte Somlyódy Balázs, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója a Magyar Hidrológiai Társaság (MHT) országos vándorgyűlésének plenáris ülésén Debrecenben. A július 6-8. között a Kassai úti Campus területén megtartott rendezvényen mintegy 450 vízügyi szakember vett részt.

Folytatás a 3. oldalon.

Tartalomjegyzék

MHT vándorgyűlés Debrecenben	3
Interjú Dr. Szlávik Lajossal	4-5
Térinformatikai oktatás	5
Címek adományozása az állam- alapítás ünnepén	6
Medárd idén elhúzódott	7-8

Sikeres akkreditációt szerzett a TIVIZIG Mintavevő Munkacsoportja

Csaknem egy éves előkészítő munka eredményeként megkapta akkreditálási okiratát a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság Mintavevő Munkacsoportja. A Nemzeti Akkreditáló Hatóság 2016. július 27-i dátummal jegyezte be a TIVIZIG mintavevő szervezetét.

A tavaly nyáron elindított folyamat keretében laborhelyiséget alakítottak ki az igazgatóság debreceni központjában, megtörtént az eszközök és a szabványok beszerzése, valamint a kollégák képzése, felkészítése. A most megszerzett akkreditáció értelmében a TIVIZIG Mintavevő Munkacsoportja a felszíni álló- és folyóvíz, illetve tisztított szennyvíz helyszíni mérésére és mintavételére szerzett jogosultságot. vízminőségi káresemény esetén ezentúl így az igazgatóság saját munkatársai végezhetik el a helyszíni vizsgálatokat, illetve a mintavételezést, amely költségcsökkenést jelent. További előny, hogy az igazgatóság által biztosított öntözővíz, valamint a halastavak feltöltéséhez szolgáltatott víz mintavételét és a vízminták laborba szállítását az igazgatóság munkatársai végzik.

A Mintavevő Munkacsoport vezetője Orbán Ernő főmérnök. A szakmai irányító és minőségbiztosítási vezető Bodnár Lajos, mintavevőként pedig a csoport tagjai még Nagy Péter, Orosz Mihály és Szatmári Viktor Sándor.

Kiadja a
Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság
e-mail: titkarsag@tivizig.hu

Felelős kiadó: Bara Sándor
Szerkesztő: Szegi Attila
Grafikai előkészítés:
Bartha András

Kérem, óvja a természetet, ha
nem szükséges, ne nyomtassa
ki ezt a kiadványt!

Vízmintavétel a Derecskei-tározónál

Debrecenben ülésezett a Magyar Hidrológiai Társaság

Az előző európai uniós pénzügyi ciklusban mintegy 310 milliárd forintos támogatással 211 árvízvédelmi beruházás valósult meg Magyarországon – mondta a Belügyminisztérium közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkára.

Hoffmann Imre a 2014-2020 közötti időszak fejlesztéseiről kifejtette: árvízvédelmi beruházásokra 270 milliárd forintos keretösszeg áll rendelkezésre, és ebből a pénzből 42 projekt valósulhat meg. Fő hangsúlyt kapnak a klímaváltozással összefüggő fejlesztések, így például a tározók építése, az aszálykezelés és a vízvisszatartás - hangsúlyozta.

A helyettes államtitkár a következő időszak fontos feladatának nevezte a hazai vízügyi oktatás színvonalának emelését. A kormány kiemelten kezeli a vízgazdálkodás kérdését – fogalmazott Hoffmann Imre, és elmondta: 2013 után idén novemberben ismét Budapest ad majd otthont a víz világtalálkozóknak. Emlékeztetett arra, hogy hazánk a vízgazdálkodási és vízvédelmi területen az elmúlt időszakban több európai uniós irányelv végrehajtásában is mérföldkőhöz érkezett. Példaként említette, hogy a kormány márciusban elfogadta Magyarország második vízgyűjtő gazdálkodási tervét, valamint az országos árvízkezelési tervet is.

Somlyódy Balázs az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója előadásában a Kvassay Jenő-terv fontosságát hangsúlyozta. A vízügyi ágazat a kormány felhatalmazásával 2015-ben elkészítette a tervet, amelyet várhatóan az év második felében be is nyújtanak majd – mondta. „Elkészült egy olyan nemzeti vízstratégia, amely a jövő vízgazdálkodásának eszköze, és amellyel egy fenntartható, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó rendszert lehet kialakítani.” – fogalmazott a főigazgató. A Kvassay-terv részeként 300 milliárd forintos uniós támogatásból ár- és belvízvédelmi, illetve vízrendezési beruházások valósulnak meg a következő években – emelte ki Somlyódy Balázs.

Bara Sándor a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója kiemelte, hogy működési területükön a 2020-ig tartó időszakban a hajdúhátsági többcélú vízgazdálkodási rendszer fejlesztésének keretében egy zárt vezetékot szeretnének kiépíteni, amely a Debrecenről nyugatra lévő területek vízellátását szolgálja majd. Tervezik a derecskei főcsatorna fejlesztését, illetve a Keleti-főcsatorna nagyműtárgyainak rekonstrukcióját is.

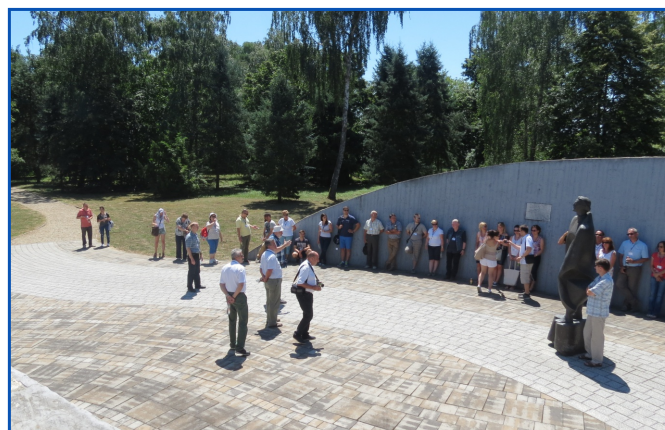
Szlávik Lajos a Magyar Hidrológiai Társaság elnöke felidézte, hogy 1917. február 7-én a Magyarhoni Földtani Társulat berkein belül megalakult a hidrológiai szakosztály, és ezt dátumot tekintik az MHT alapításának. Az önkéntes tagságon alapuló civilszervezetnek jelenleg mintegy 3000 egyéni és 133 jogi tagja van. Fő céljuk, hogy a 100 éves hagyományra alapozva hozzájáruljanak a tudományos és műszaki haladáshoz, illetve az ismeretterjesztéshez – tette hozzá.

Szakmai kiállítók a vándorgyűlésen

Látogatás a Református Kollégiumban

A vándorgyűlés résztvevői a Tisza-szabályozás emlékművénél, Tiszalőkön

Interjú Dr. Szlávik Lajossal, a Magyar Hidrológiai Társaság elnökével

Július elején Debrecenben tartotta legnagyobb szakmai fórumát, az országos vándorgyűlést a Magyar Hidrológiai Társaság. A rendezvény egyben a társaság hivatalos centenáriumi évének nyitó alkalmá is volt egyben. Először beszéljünk arról, hogy mit is kell tudni az Önök szervezetéről.

A Magyar Hidrológiai Társaság – ahogy a centenárium is jelzi – 1917. február 7-én alakult. Ez a szervezet a vízzel foglalkozók közösségének civil szervezete. Tehát nemcsak mérnökök, hanem a vízzel foglalkozó biológusok, vegyészek, természetvédők, orvosok, gépészek és más szakmaibeli egyesülete. Jelenleg háromezer egyéni tagunk van, ők valamennyien valamelyik szakterületnek általában diplomás szakemberei. Ezen kívül százötven úgynevezett jogi tagunk van, tehát intézmények, cégek is a társaság tagjai között találhatóak. 17 szakosztályunk van, ahol szakterületek szerint találkoznak és dolgoznak együtt szakembereink. Példaként említem: van olyan, hogy ár- és belvízvédelmi szakosztály, víz mikrobiológiai, vagy vizes élőhely-védelmi szakosztály. 20 területi szervezetünk működik.

Jól gondolom, hogy ez a társaság fogja össze legnagyobb mértékben ezt az ágazatot? Tehát Önöknél összpontosul a vízzel kapcsolatos szakmai tudás legjava?

Olyan értelemben mindenképpen, hogy mi nem a kormányzati struktúrának megfelelően tagolódnak, hanem hivatásunk, szakmánk tárgya, a víz szempontjából csatlakoztak hozzánk tagjaink és így lehetőség van arra, hogy a vízzel kapcsolatos gondokat, problémákat, jelenségeket a különböző szakterületek véleményét figyelembe véve vitassuk meg. Azok alapján tegyünk javaslatokat, ajánlásokat. *Ilyen értelemben a szakma legnagyobb civil szervezete is egyben a Magyar Hidrológiai Társaság?*

Igen és fontos hangsúlyozni a civil voltunkat! Mi egy közhasznú szervezet vagyunk, és kifejezetten csak tagdíjából, illetve adományokból, támogatásokból tartjuk fenn a társaság működését. A vándorgyűléseinknek is nagy hagyománya van, Debrecenben most a 34-et tartottuk meg. Ezt mindig nyáron, július első hetében rendezzük, jelentős látogatottság mellett. Debrecenben 450 résztvevő regisztrált, és kerekén 200 előadás hangzott el 14 szekcióban, 14 témakörben.

Beszéljünk a legfontosabb, kiemelkedő fajsúlyú területekről, amiket megvitattak a szakemberek ezen a fórumon. Ilyen témákról, hogy klímavédelem, árvízvédelem, aszálykezelés. Gyakorlatilag ezekről szinte hetente hallhat bárki, hiszen ezek mindenkit érintenek.

Két kiemelt témával kezdem. Az egyik, hogy az elmúlt év őszén az ENSZ közgyűlése elfogadta az ENSZ fejlesztési célkitűzéseit, amelyek 2030-ig mutatnak irányt a legkülönbözőbb területeken. Ezek egyike a víz, a vízzel kapcsolatos fejlődési irányok. A vándorgyűlésünkön megvitattuk az ezzel kapcsolatos Magyarországi teendőket, álláspontokat. Különös tekintettel arra, hogy ez év novemberében kerül sor második alkalommal a budapesti víz világtalálkozóra. A másik ilyen téma a klímaváltozással függ össze: ez az aszály kezelésével kapcsolatos műszaki, technikai problémák. Erről egy nagyon élénk szakmai vita alakult ki, és ajánlások születtek.

Mindezeken túlmenően, a fejlesztésekhez kapcsolódóan az elmúlt évben elkészített második vízgyűjtő-gazdálkodási tervből, a Kvassay Jenő-tervből fakadó fejlesztések egyes részletei kerültek napirendre. Illetve a vízkárelhárítás, vagyis az árvizek és a belvizek elleni védelem, aktuális fejlesztési feladatok, azok megoldásai, különös tekintettel az Európai Unió 2014-2020 közötti pénzügyi ciklusában várható feladatokra. Erről Somlyódy Balázs, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója tartott egy tájékoztató előadást és hangsúlyozta, hogy csaknem 300 milliárd forint értékű

Vízcseppek

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság híradója

fejlesztést kell majd ezen időszak alatt a vízügyi szakterületeken megvalósítani. A további előadások az egyes fejlesztési elképzelések pontos szakmai, tartalmi részleteit elemezték.

Tehát Európai Unió forrásainak felhasználásával 300 milliárd forint áll rendelkezésre, hogy a következő években belvízvédelmi-, árvízvédelmi és vízrendezési fejlesztéseket valósítsanak meg. És hogy mire fogják elkölteni a pénzt, arra pedig kidolgoztak a szakemberek egy úgymond nemzeti vízstratégiát már a tavalyi évben?

Igen. Ugyan ezt még a kormány nem tárgyalta, de információink szerint idén ősszel kerül a kabinet elé, és válik így a nemzeti vízstratégia hivatalossá.

Önök, mint vízügyi szakemberek mit tartanak ebben a stratégiában a legfontosabb elemnek, vagy elemeknek?

Úgy gondolom, hogy a legfontosabb elem a kérdéseknek a komplex, átfogó megközelítése. Tehát nem lehet izoláltan, elkülönítetten vizsgálni egyes részeket. Nem lehet egy térségnek csak az árvízvédelmi megoldásairól beszélni például, amikor szükség van arra is, hogy a gazdaságfejlesztés, vagy az ehhez kapcsolódó víziközmű fejlesztés, egyéb infrastruktúra fejlesztés kérdései is napirendre kerüljenek. Én ezt

tartom az egyik legfontosabbnak. A másik, ami a vízgazdálkodásban nagyon régi dilemma és nálunk komoly hagyományai voltak a múltban és ezt kell a jövőben is erősíteni: ez a mennyiség és a minőség egysége. Vagyis a víznek két nagyon fontos tulajdonsága van: kellő mennyiségben és a megfelelő helyen kell, hogy rendelkezésre álljon és megfelelően jó minőségű legyen. Ezeket nem lehet elkülönítetten vizsgálni, szemlélni. Ide értem azt is, hogy a vízügyi szervezetnek is olyannak kell lenni, hogy a mennyiségi és minőségi kérdések együtt legyenek kezelhetők.

Nagyon fontos, hogy ez a rendszerben gondolkodás, amit Ön is most hangsúlyozott, egyrészt a különböző ágazatokat is összefogja, illetve földrajzilag sem lehet izoláltan gondolkodni.

Így van. Tehát ez a Kvassay Jenő-terv, illetve az ebből fakadó konkrét fejlesztési elképzelések minden vízügyi szakterületre és az ország egészére kiterjednek. Így a térségi összehangolás, a térségi egyensúly biztosítása is jelentőségének megfelelő szerepet kap.

Részlet Oláh Ilona interjújából, amely az Európa Rádió műsorában hangzott el.

Térinformatikai oktatás a TIVIZIG munkatársai számára

A térinformatika napjainkban a vízügyi ágazat valamennyi szakterületén elengedhetetlen része a mindennapi munkának. Ezért fontos, hogy az igazgatóság munkatársai időről időre különböző képzéseken vegyenek részt.

Legutóbb az oktatás megszervezésére az adott alkalmat, hogy a „Regionális vízügyi, geoinformatikai és monitoring központ létrehozása” című projekt keretében jelentős informatikai fejlesztések zajlottak le a vízügyi ágazatban. Ennek a beruházásnak az eredményeit ismerhették meg, illetve az új szoftverek kezelését sajátíthatták el kollégáink az igazgatóság debreceni központjában megtartott képzésen.

Június közepén, két hét alatt, két napos turnusokban a TIVIZIG mintegy 80 dolgozója vett részt az oktatáson.

Búcsúzunk

Tóth Sándor

1957. december 5-én született Bucsán. 3 gyermek édesapja, két lánya és egy fia volt. Szakmunkás tanulmányait villanszerelőként végezte.

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatósághoz 2000-ben került. Azóta a Hamvas szivattyútelep vezető

gépészeként dolgozott. A szivattyútelep melletti szolgálati lakásban élt feleségével és családjával, szükség esetén éjjel-nappal rendelkezésre állt. Munkatársaival jó viszonyt ápolt, több jelentős belvízvédkezésből is kivette a részét. Súlyos betegség következtében, tragikus hirtelenséggel 2016. július 20-án hunyt el.

Fájó szívvel búcsúzik a TIVIZIG szeretett munkatársától.

Pinczési Miklós

Miniszteri elismerés kollégáknak

Kimagasló szakmai tevékenysége elismerésül, 50. születésnapja alkalmából Seiko órát adományozott Dr. Pintér Sándor belügyminiszter Orosz Sándornak, a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság munkatársának.

A Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség területi felügyelőjének az emléktárgyat Bara Sándor a TIVIZIG igazgatója adta át.

A miniszteri elismeréshez gratulálunk!

Az államalapítás ünnepének alkalmából

kiemelkedő munkájuk elismeréseként címeket kaptak munkatársaink

2016. augusztus 20-i dátummal főtanácsosi címet kapott Uzonyi Imre osztályvezető, tanácsosi címet vehetett át Fábián László szakasz mérnökség-vezetőhelyettes, Hajdi Péter területi felügyelő és Liszcai Péter osztályvezető, főmunkatársi címet kapott Soós László művezető, valamint munkatársi címet vehetett át Szabóné Makra Katalin iratkezelő, Kis István műszaki ügyintéző, raktáros, és Zsóri István csatornaőr. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 39. paragrafusának 3. bekezdése alapján adományozott címeket 2016. augusztus 23-án adta át Bara Sándor igazgató.

Medárd idén elhúzódott...

„Ha Medárd napján esik,...” mindenki ismeri ezt a mondást. Idén ez másként alakult. Június nyolcadikán ugyan nem esett az eső, de május közepe óta folyamatos a csapadéktevékenység térségünkben. Bár a tenyészidőszak kezdetén, áprilisban a szokatlanul kevés csapadék hátráltatta a növények fejlődését, májusban, júniusban és júliusban a vízháztartás bőven behozta a lemaradást. Az ebben a három hónapban esett eső erős többletet is eredményezett.

A vízrajzban tenyészidőszaknak a mezőgazdaság szempontjából fontos hónapokat, az április elejétől szeptember végéig tartó félévet tekintjük. Idén ennek az időszaknak a kezdetén, áprilisban a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén átlagosan mindössze 12,4 mm csapadék hullott a 43,4 mm-es sokéves átlagos csapadék mennyiséghez képest.

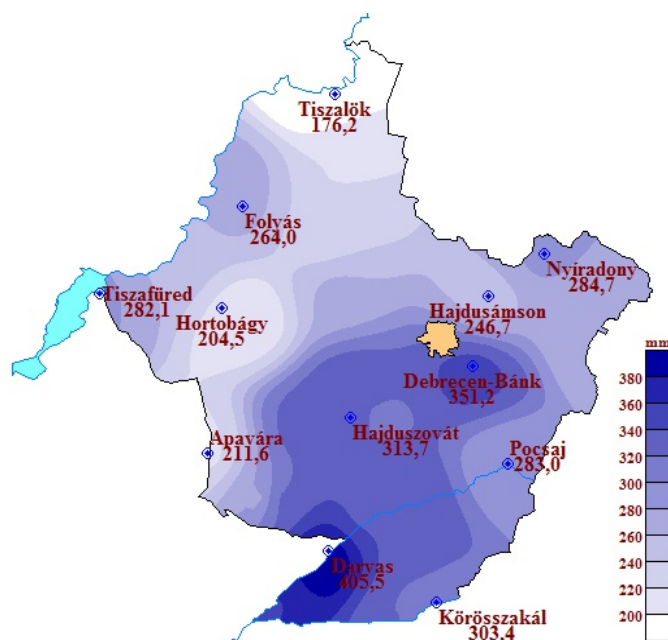
Ez nem segítette a tavaszi vetésű növények vegetációját. Ehhez párosult, hogy április középhőmérséklete térségünkben 13,5 °C volt, ami jelentősen, 1,9 °C-al melegebb a sokéves átlagnál. 220,6 napfényes órát mértünk áprilisban az erre a hónapra jellemző 179,9-el szemben. Mindez így együtt az év eleji belvizes helyzetek után már egy erősen aszályos időszakot vetített előre. (Március 26. és május 12. között jelentős mennyiségű csapadék nem hullott a TIVIZIG területén.)

Május közepétől megindult egy először kiegyenlítési időszaknak gondolt csapadék tevékenység, amely azonban tartósan esős heteket eredményezett: július végéig összesen 287,9 mm csapadék hullott. Mindez annak függvényében nevezhető jelentős mennyiségű esőnek, ha hozzátesszük, hogy az egész tenyészidőszak sokéves átlagos csapadéka 338,4 mm igazgatóságunk területén. A jelentős mennyiséget hozó napok (24 óra alatt átlagosan 10 mm-nél több eső) száma ez alatt a három hónap alatt 12 volt, ami a vízrajzi osztály több évtizedes mérései alapján rendkívül soknak számít.

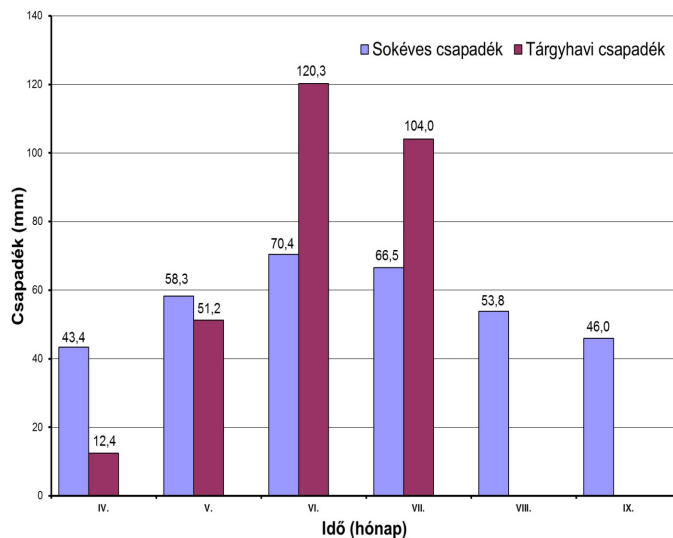
A csapadék területi eloszlásban jelentős különbségeket mutat: a négy hónap összesített értéke 176,2 mm (Tiszalök) és 405,5 mm (Darvas) értékek között oszlik meg. (lásd 1. ábra)

Ha az egyes hónapokat külön megvizsgáljuk: májusban a csapadék átlagos mennyisége 51,2 mm, júniusban 120,3 mm, júliusban 104 mm volt a TIVIZIG működési területén. A kezdeti 31,0 mm-es csapadékhiány július végére 49,3 mm csapadéktöbbletet mutat. (lásd 2. ábra)

A darvasi állomáson mért júniusi 206,9 mm-es csapadékösszeg az 1960-2016-os évek júniusi értékeiben előkelő helyen szerepel. (lásd 3. táblázat)

1. ábra

2. ábra A 2016-os tenyészidőszak havi csapadéértékei (2016. VII. 31-ig, mm értékben, TIVIZIG 28 db hidrometeorológiai állomás)

Sorrend	Év	Átlagos havi összeg	Állomás
1.	1974.	251,6 mm	Vámospércs
2.	1965.	217,5 mm	Balmazújváros
3.	1998.	207,7 mm	Tiszalök
4.	2016.	206,9 mm	Darvas

3. táblázat

Vízcseppek

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság híradója

Az időjárás szélsőségei az elmúlt két évtizedben sűrűsödtek. Ha a június és július havi csapadékösszegek értékeit az 1960-2016. közötti időszakban megnézzük, akkor a június a negyedik, míg a július a tizedik legnagyobb értéket mutatja.

A júniusi adatokat tekintve például az elmúlt 57 év legszélsőségebb csapadékadatok közül hetet is az utóbbi 20 évben regisztráltunk az oldalt található táblázatok szerint. Július esetében pedig nyolcat is az elmúlt két évtized adott a szélsőértékekben.

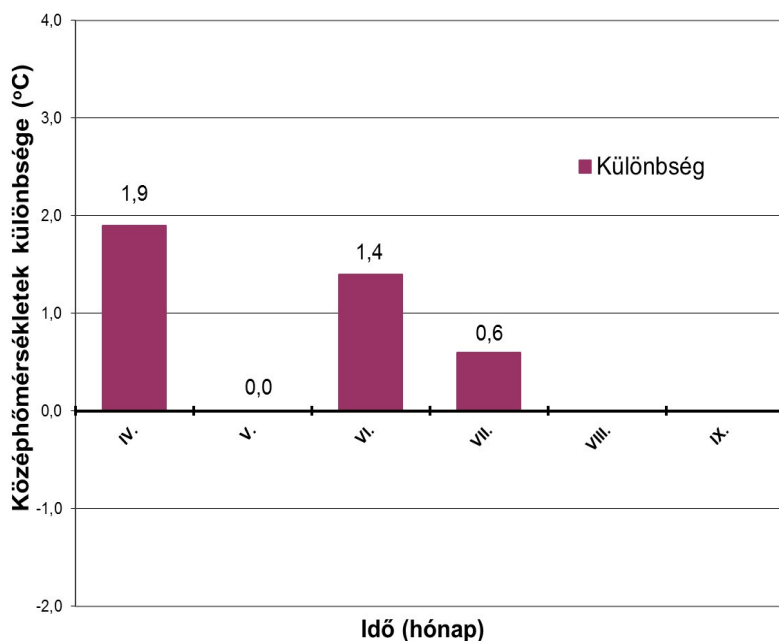
Érdekes megfigyelni, hogy a szélsőértékek – akár negatív, akár pozitív irányban – az utóbbi években egyre sűrűbben előfordulnak, és folyamatos növekedést mutatnak. A 2010-es évtől kezdődően minden év valamilyen szélsőséges meteorológiai mutatót eredményez.

A tenyészidőszak első négy hónapjában - május kivételével - az átlagos középhőmérséklet 0,6-1,9 Celsius fokkal volt magasabb az adott hónapra jellemző sokéves átlagnál.

A hőmérsékleti viszonyok alakulása nem mutatott olyan szélsőségeket adó képet mint az előző években. Például júliusban hőségnap (maximális hőmérséklet 30°C vagy afelett) 14 volt, forró nap (maximális hőmérséklet 35°C vagy afelett) pedig egyáltalán nem volt. 2015. júliusában ugyanez 18 és 9 nap volt.

Azóta már az is kiderült, hogy a fentebb ismertetett folyamatok augusztusban sem álltak meg, de erről részletesebben majd egy következő cikkben számolunk be.

Marosi Zoárd

4. ábra Havi középhőmérsékletek területi átlagának eltérése a sokéves átlagtól (2016-os év tenyészidőszaka, TIVIZIG 6 db hidrometeorológiai állomás)

A legnagyobb csapadékmennyiségű június havi csapadékok (TIVIZIG, 1960-2016.):

Sorrend	Év	Átlagos havi összeg
1.	1974.	163,7 mm
2.	1989.	127,7 mm
3.	1965.	122,0 mm
4.	2016.	120,3 mm
5.	1975.	119,0 mm
6.	1970.	118,9 mm
7.	1973.	118,3 mm
8.	2001.	111,9 mm
9.	1999.	106,3 mm
10.	1980.	104,7 mm

A legnagyobb csapadékmennyiségű július havi csapadékok (TIVIZIG, 1960-2016.):

Sorrend	Év	Átlagos havi összeg
1.	1980.	154,3 mm
2.	2011.	142,9 mm
3.	2004.	125,4 mm
4.	1991.	113,7 mm
5.	2014.	112,8 mm
6.	2008.	111,6 mm
7.	2010.	108,0 mm
8.	1981.	105,7 mm
9.	1966.	105,5 mm
10.	2016.	104,0 mm

A legkisebb csapadékmennyiségű június havi csapadékok (TIVIZIG, 1960-2016.):

Sorrend	Év	Átlagos havi összeg
1.	2003.	21,8 mm
2.	1962.	24,8 mm
3.	2000.	25,2 mm
4.	1991.	26,1 mm
5.	2014.	27,7 mm
6.	1968.	32,2 mm
7.	2015.	36,3 mm
8.	1994.	37,5 mm
9.	1977.	37,8 mm
10.	2007.	38,4 mm

A legkisebb csapadékmennyiségű július havi csapadékok (TIVIZIG, 1960-2016.):

Sorrend	Év	Átlagos havi összeg
1.	1964.	15,7 mm
2.	2013.	15,7 mm
3.	1995.	20,7 mm
4.	1994.	21,8 mm
5.	2009.	26,2 mm
6.	2006.	26,6 mm
7.	1983.	31,3 mm
8.	1987.	32,7 mm
9.	1992.	33,6 mm
10.	1984.	34,6 mm